

M.A. Sem.-3 Examination

502

Indian Culture

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

All questions carry equal marks.

પ્ર.૧(અ) પ્રાચીન ભારતની વિનિમય પદ્ધતિનો પરિચય કરાવો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૧(અ) ભારતીય ઇતિહાસના સાધન તરીકે સિક્કાનું મહત્વ સમજાવો.

પ્ર.૨(અ) જનપદોના તથા ગણ રાજ્યોના સિક્કાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૨(અ) પ્રાચીન ભારતમાં સિક્કા બનાવવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિશે ચર્ચા કરો.

પ્ર.૩(અ) કૃષાણકાલીન સિક્કાઓ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૩(અ) ભારતીય ઇતિહાસમાં ક્ષત્રપોના સિક્કાઓનું પ્રદાન મૂલવો.

પ્ર.૪(અ) સમુદ્રગુપ્તના સિક્કાઓના વિવિધ પ્રકારોનું વર્ણન કરો. (૧૪)

અથવા

પ્ર.૪(અ) ચંદ્રગુપ્ત રજા અને કુમારગુપ્ત ૧લાનાં સિક્કાઓમાં જોવા મળતી સામ્યતા અને તફાવત વિશે ચર્ચા કરો.

પ્ર.૫(અ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો: (ઝમે તે સાત) (૧૪)

૧. "પાટીગણિત"ના રચયિતા કોણ હતા?

૨. "Numismatic society of India" સંસ્થાની સ્થાપના ઈ.સ. 1910માં કઈ જગ્યાએ થઈ હતી?

P.T.O

E1181-2

૩. સિક્કાશાસ્ત્રનો પદ્ધતિસર અભ્યાસનો આરંભ ક્યારે થયો હતો?
૪. અર્થશાસ્ત્ર ગ્રંથમાં ટંકશાળના અધ્યક્ષને શું નામ આપવામાં આવેલ છે?
૫. ભારતમાં સૌથી પ્રાચીન સિક્કા કઈ ધાતુના મળ્યા છે?
૬. 'ભારતીયોનો રાજા' બિરૂદ ક્યાં ગ્રીક રાજાને મળ્યું હતું?
૭. કયા કુષાણ રાજાઓના સિક્કાઓ સૌથી વધુ સંખ્યામાં પ્રાપ્ત થયા છે?
૮. પુરાણોમાં ક્યાં વંશને 'અંધ વંશ' કહ્યો છે?
૯. ચોળ તથા નાયક વંશના સિક્કાની ભાષા જણાવો?
૧૦. 'પરાક્રમ' એ કયા ગુપ્ત રાજાનું વિશિષ્ટ બિરૂદ હતું?
૧૧. ત્રૈકુંઠ વંશના રાજાઓને કયું બિરૂદ અપાયું છે?
૧૨. સાતવાહન રાજાઓના ચાંદીના સિક્કા કયા નામે ઓળખાતા?

E-1161-3

..... Examination November 202.....

Studies in Indian Numismatics-1

M.A. in Indian Culture Sem-3

INCL502

.....day.....202

Time: 2.30 hours

Total Marks- 70

All questions carry equal marks.

Q-1. Introduce the barter system of Ancient India. (14)

OR

Q-1. Explain the importance of coins as a tool of Indian History.

Q-2. Evaluate the coins of Jana padas and Gana states. (14)

OR

Q-2. Discuss the various methods of coinage in Ancient India.

Q-3. Write a detailed note on the coins of the Kushan period. (14)

OR

Q-3. Evaluate the contribution of coins by Kshatrapas to Indian History.

Q-4. Describe the different types of coins of Samudragupta. (14)

OR

Q-4. Discuss the similarities and differences found in the coins of Chandragupta-II and Kumara Gupta-I.

Q-5. ANSWER IN BRIEF (ANY SEVEN). (14)

1. Who was the author of "Pati Ganita"?
2. Where was the organization "Numismatic society of India" founded in 1910?
3. When did the systematic study of numismatics begin?
4. What is the name given to the President of the Mint in "Artha shastra"?
5. Which metal are the ancient coins found in India?
6. Which Greek king got the title of 'King of the Indians'?
7. Which Kushan king's coins have been found in the largest number?

P.T.O

E-1161-4

8. Which dynasty is called 'Andhra Dynasty' in the Puranas?
9. State the language of coins of Chola and Nayak Dynasty.
10. 'Parakrama' was a special title of which Gupta king?
11. Which title is given to the kings of Traikuntha Dynasty?
12. ~~By what name were the silver coins of Satavahana kings known?~~

~~— X —~~